СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

Р 58. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 27-го БЕРЕЗНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 27, 1987 No. 58. VOL. XCIV.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АДВОКАТ КРИТИКУЄ СУД НАД ДЕМ'ЯНЮКОМ

Балтимор. — Щоденник „Балтімор Сан" з 15-го берез ня 1987 року помістив у секції коментарів обширну статтю Джеймса М. Креймона, адвоката і колишнього асистента прокуратора, на тему суду над Іваном Дем'янюком в Ізраїлі. Стат тя, до якої долучені, як доказовий матеріял, чотири знімки з різних років, які мають представляти оскарженого за винищування жидів у концентраційному таборі в Треблінці т.зв. „Івана Грозного", спокійно розгля дає перебіг процесу в Єрусалимі і доказує точка за точкою, що цей процес не є справедливий. Такий є і заголовок статті — „Дем'янюк не має справедливого суду".

Адвокат Дж. Креймон вказує на всі моменти, в яких він бачить несправед ливість провадження процесу з правничої точки зору, наприклад, зізнання свідків про те, що діялося перед 45 роками і їхнє підсвідоме бажання доказати жорстокість концентраційних таборів, не правнича причина процесу, яка має в першу чергу пригадати молодим ізраїльцям про голокост, брак доказового матеріялу прийнятого в судівництві, що І.Дем'янюк є справді „Іваном Ґрозним", довгі розповіді знавця голокосту про злочинства, які діялися, а які не мають безпосереднього зв'язку з процесом.

Далі автор робить порівняння з іншими подібними ситуаціями, які могли б заіснувати або вже існували, як ось процес в ЗСА, коли то Верховний Суд підтримав рішення інтернувати при кінці Другої світової війни японців, що були американськими горожанами, або можливість процесу в СССР проти одного із жидів, яким відмовлено дозволу на еміграцію до Ізраїля з присутністю совєтської молоді, якій при цій нагоді хочуть показати небезпеку, що ті жиди представляють для життя совєтської людини.

Автор статті цитує давню приповідку що „важкі судові процеси, творять погане право"; при тому він уважає що саме таким важким про цесом є цей, що тепер проходить в Єрусалимі.

На його думку не можна нагинати права до бажань уряду, як це робиться у тому випадку. Ізраїль має тут нагоду показати світові, що шанує право та правильне ведення розправи і що це є так важливе, що мусить перемогти. На жаль, закінчує адвокат Креймон свою статтю, Ізраїль цю нагоду прогавив.

ПРОКУРАТУРА ЗАСКОЧИЛА ОБОРОНУ І. ДЕМ'ЯНЮКА СВІДКОМ З НІМЕЧЧИНИ

Єрусалим, Ізраїль (АН-ЧЕЙН, тел.). — У середу, 25-го березня, прокуратура тут на процесі Івана Дем'янюка заскочила оборону покликанням до зізнань нім ки, яка була прокуратором на процесі німця Карля Штрайбеля, команданта ес сесів в таборі Травнікі, стараючись в цей спосіб внести в протокол процесу свідчення совєтських свідків. Цей маневр не вдався вповні прокураторові Міхаелеві Шакедові, бо на протест оборонців судді перервали сесію, а матеріял затримали до рішення після того, як Марк О'Коннор сказав, що складе заяву на письмі в справі свідчень осіб в СССР

Крім того, оборонець Йорам Шефтель ствердив, що 14-го листопада 1986 року прокуратура передала обороні тільки біографію німки Гельґе Ґрабіц, а докум менти з процесу Штрайбеля щойно минулого місяця і оборона не мала часу їх перекласти з німецької мови на англійську.

М. Шакед вдався до зволікаючої тактики, опитуючи в подробицях Г. Ґрабіц про процес Штрайбеля, який почався в 1960 році і тривав з перервами до 1976 року та закінчився його звільненням від вини. Ґрабіц, ще відносно молода жінка розповіла про ролю суддів на цьому процесі в Гамбургу, ролю прокуратури, оборони, свідчення, специфічні точки акту оскарження, протоколування тощо. Вона сказала, щ на процесі Штрайбеля перепитали 114 свідків, а додаткових 86 свідків дали свідчення на письмі. Протоколи із цього процесу записано у 160 томах.

Ключевим для прокуратури були описи Ґрабіц опитувань трьох свідків в Ленінграді у серпні 1975 року. Згідно з усталеною процедурою, питання суддів, прокуратури і оборони мусіли бути вислані до СССР заздалегіль на письмі. Свідкам Енґельгардові, Орловському і Бролжеву ставив питання у присутності німців совєтський прокуратор російською мовою. Відтак все перекладалось на німецьку мову, всі перечитували записи, узгіднювали і підписували. Коли були нові запити до свідків, процедура повторювалась від зложення питань на письмі. При тому Ґрабіц підкреслила, що совєтський опитувач часто натискав на свідків, пригадуючи їм, що вони все мусять сказати, все, що пригадують і вона уважає, що таке опитування було дуже ґрунтовне.

Вкінці М. Шакед запропонував, щоб свідчення Брол жева були включені як доказовий матеріял у цьому процесі, але на протест Й. Шефтеля судді рішили зачекати до арґументації оборони.

Й. Шефтель пригадав суддям, що раніше вони відкинули свідчення під присягою Хаїма Штаєра з Австралії і опінію судді в справі свідків з процесу Федора Федоренка. Крім того свідок Броджев ще живе, як виходить із свідчень, отже хай приїде до Єрусалиму зізнавати і піддатися перепитуванням. До Німеччини совєтська влада не хотіла пустити свідків, бо боялась, що вони не схочуть повернутись до СССР.

Заявою М. О'Коннора закінчилась ця коротка сесія, бо судді рішили, щоб прокуратура і оборона узгіднили дальший хід процесу та щоб оборона мала час запізнатись з документами з Німеччини.

Під час кінця минулого тижня деякі гебрейські тижневики забрали становище до обвинувачення суддів в сторонничості та відклику до верховного суду. Одна газета ствердила, що судді справді виказали досі нетолерантність до оборони і подала ряд прикладів. Ця газета видвигнула можливість, що, якщо судді поводитимуться так дальше, то одного дня оборонці відмовляться брати участь у процесі і тим створять колосальну проблему для суду.

ВІДКЛАЛИ АМЕРИКАНСЬКО-СОВЄТСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ В ЖЕНЕВІ

Женева, Швайцарія. Голови американської і совєтської делегацій, які ведуть переговори в Женеві про зменшення стартегічної зброї, зокрема ракет далекого і середнього засягу з атомовими головками, погодилися відкласти на якийсь час переговори, щоб дати можливість своїм урядам дійти до порозуміння у справі відтягнення з Европи ракет середнього засягу і розглянути докладно обидві пропозиції, які вже наспіли до Женеви з Вашінґтону і Москви.

Як відомо, державний секретар З'єднаних Стейтів Америки Джордж Шулц вибирається в половині квітня у поїздку до Совєтського Союзу, щоб там вести переговори з міністром закордонних справ СССР Едуардом А. Шеварднадзе. Не треба виключати, що обидві відповідальні за закордонну політику своїх країн, запропонують урядам ЗСА і СССР проєкт договору про відтягнення ракет, змен шення до мінімуму ракет близького засягу, перевірки дотримання договору про ракетні вистрільні і запропонують зменшення війська і конвенційної зброї, проти переваги якої на европейському континенті протестує Франція, яка каже, що безпека Европи повинна стояти на першому місці, а щойно потім технічне поступове роззброєння чи змен шення нуклеарних ракет.

Перерва у переговорах повинна була розпочатися три тижні тому, але переговори були продовжені після того, як генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов вийшов з новою пропозицією відтягнення ракет зі Східньої, Централь ної і Західньої Европи, погоджуючись рівночасно не пов'язувати справи ракет зі Стратеґічною оборонною ініціятивою президента Роналда Регена, яку часом називають „зоряною війною", „космічною зброєю" та іншими назвами.

На перешкоді стоять ще не вирішені дві справи, а саме, совєтські ракети близького засягу, розміщені переважно у Східній Німеччині і Чехо-Словаччині і контроля непорушности до говору про відсутність ракет у визначених місцях Европи.

У політичних колах поширилася вістка про приїзд М. Ґорбачова до ЗСА, якщо переговори між Шулцом і Шеварднадзе будуть успішними. Делеґації на переговорах в Женеві розпічнуть працю 23-го квітня і тоді вже будуть відомі результати розмови державного секретаря в Москві на яких Шулц домагатиметься змен шення до мінімуму числа совєтських ракет в районі Новосибірська, або дозво лу розмістити американські ракети середнього засягу на Алясці. Росіяни заявляють, що жадна з потуг не повинна розміщувати ракети в засягу чужої території. Все це дуже красномовні слова, призначені в більшості для зовнішнього ефекту, — кажуть західні дипломати в Москві і спеціялісти у Вашінґтоні.

Громада Ню Йорку відзначила роковини Т. Шевченка

Ню Йорк (В. Л-ць). — Святочною академією-концертом відзначила українська громада метропольного Ню Йорку роковини з дня народження і смерти Тараса Шевченка.

Концерт, що його спільно зорганізували Комітет Об'єднаних Українсько — Американських Організацій, Відділ УККА, і Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА, відбувся в неділю, 15-го березня ц.р., в залі школи Ашер Леві з участю вокального ансамблю „Промінь" під диригентурою мгр Богданни Волянської; у другій частині виступали члени ансамблю бан дуристів „Гомін Степів", співачка-солістка сопрано Лариса Магун-Гурин і реци татор Володимир Курило.

Академію започаткував співом „Заповіту" вже згаданий ансамбль „Промінь" після чого молитву з „Неофітів" рецитував В. Курило. Коротким вступним словом Шевченківський вечір відкрив голова КОАУО інж Михайло Шпонтак, вказав на ролю Т. Шевченка і його значення для „живих, мертвих і ненароджених" братів його, привітав отців, репрезентантів організацій і чисельно зібрану публіку, яка тим разом по береги виповнила шкільну авдиторію, і представив присутнім д-ра Ларису Онишкевич, яка виголосила добре опрацьовану, достосовану до сьогоднішніх обставин в Україні і на поселеннях у вільному світі доповідь.

Доповідачка підкресли-

(Закінчення на стор. 3)

Американська преса відзначає блискучий виступ П. Плішки

Ню Йорк. — У двох престижевих американських газетах відзначають особливий успіх співака-баса Павла Плішки в його новій головній ролі в опері „Борис Ґодунов" Модеста Мусорґського в Метрополітальній опері.

П. Плішка

У понеділковому виданні „Ню Йорк Таймсу", з 23-го березня ц.р., кореспондент цієї газети Тім Пейдж вправді віддає признання й іншим співакам, які виступали в цій опері, в четвер, 19-го березня, але з незвичайним признанням і похвалою він висловлюється про виступ П. Плішки. Він бо пише: „....найбільш гідним уваги того четверга був виступ Павла Плішки в його головній ролі. В минулому пан Плішка завжди викликав своїм співом у мене враження, що в нього приємний і глибокий бас і дещо флеґматичне відіграння його ролі. Але зовсім так не було в 'Борисі Ґодунові'. Тут його сповнена драматизму гра була на цьому самому рівні, що і його голос — могутній, насичений вібрацією натуги, особливо у понурих сценах — його коронації чи в Борисовому передсмертному маячінні".

З великим признанням теж висловлюється про П. Плішку — вправді під нефортунним заголовком: „Тут є росіяни!" — кореспондент „Дейлі Нюз" зі суботи 21-го березня Билл Закаріясен, пишучи, що П. Плішка під кожним оглядом відтворив одну із найбільш зворушливих і проймаючих та особливо переко нливих Борисових ролей, що їх будь-коли Мет від багатьох років мала на своїй сцені. У Плішки — блискучо-вишколений і досконало пристосований до даної партії голос, який ще ніколи не завів, у якій він не виступав би ролі. І хоча Плішці довелось відігравати особливо важку ролю, тим більше заслуга його виступу, коли він своєю грою зумів викликати захоплення. Адже кожний його жест був відтворений правдиво. Кульмінаційна точка його гри це його останнє прощання з сином, яке ще мене досі ніколи так не зворушило, - зазначує кореспондент. А вкінці ще добавляє: „Це був справді незвичайно блискучий виступ". Не могло бути теж краще признання Закаріясена Плішці як порівнян ня співака „завжди бездоганного співу до великого Александра Кіпніса".

А. Гейґ висунув свою кандидатуру

Ню Йорк. — Александер Гейґ оголосив у вівторок, 24-го березня, що висуває свою кандидатуру на пост президента у виборах 1988 року.

62-річний А. Гейґ був начальником канцелярії Білого Дому в останні місяці президентства Ричарда Ніксона і державним секретарем — у перші півтора року президентства Роналда Регена ,а в кінці 1970-их років — головнокомандуючим військами НАТО в Европі.

А. Гейґ високо цінить політику президента Р. Реґена, хоч і критикував його за ряд рішень, зокрема за таєм ну доставу зброї Іранові. Він заявив репортерам, що повинен бути наступним президентом, щоб продовжити справу почату Роналдом Реґеном.

Говорячи про відносини зі Совєтським Союзом, А. Гейґ заявив, що для нього угоди про роззброєння нерозривно зв'язані з дотриманням прав людини. „Цей зв'язок — справа життя", — сказав він. Кандидат на президента твердив, що ніколи не підтримає таємних операцій в Центральній Америці, але висловився за продовження допомоги бор цям за свободу в Нікараґуа.

Зупинившись на економічних справах, він заявив, що якщо стане президентом то займеться зменшенням дефіциту федерального бюджету і не виключив, що з цією метою, можливо, доведеться підвищити податки. Гейґ сказав, що невдачею Р. Регена є зростання дефіциту. За словами кандидата на президента, відмовившись від підвищення податків, Реґен хотів завоювати популярність. „Він, — сказав Гейґ про Президента, — надто багато уваги приділив своїй популярности на шкоду інтересам американського народу".

Після колишнього губернатора стейту Делавер П'єра Дюпонта, Гейґ став другим республіканцем, який офіційно оголосив про висунення своєї кандидатури.

В АМЕРИЦІ

НЮЙОРКСЬКЕ УПРАВЛІННЯ таксі і лімузинів рекомендувало збільшити на 22 відсотки плату за проїзд. Якщо ця рекомендація буде прийнята міськими властями, то проїзд в таксі на віддаль 2.9 милі (середній за довжиною маршрут) збільшиться з 4 долярів 30 центів до 5 долярів 25 центів. Очікують, що міська Рада схвалить рекомендації управління і одночасно прийме пропозицію адміністрації посадника Едварда Кача про збільшення числа таксі в Ню Йорку на 1,800. Голова управління таксі і лімузинів Ґорман Джілберт сказав у розмові з репортерами, що плата за таксі не мінялася протягом семи років, а за цей час зросли витрати на утримання авт.

У ГАРТФОРДІ, СТОЛИЦІ стейту Коннектикат, відбулися публічні переслухання з проблеми попередження самовбивства серед підлітків, які останнім часом значно збільшилися. На переслуханнях виступили шкільний психолог Томас Лаллі, пастор Томас Ілай та інші.

У ВАШІНҐТОНСЬКОМУ відділі Літературного фонду відбулася зустріч з відомим американським журналістом, довголітнім московським репортером газети „Вашінґтон Пост" Душком Додером. У книзі „Шепоти і поголоски", що вийшла недавно, Д. Додер цікаво розповідає про роки перебування у Москві (1980-1984), а також проаналізував теперішню ситуацію в Совєтському Союзі. Свій виступ він назвав „Совєтський союз за Горбачова — перебудова чи революція?". У своєму виступі Додер не дав прямої відповіді на це запитання. Його висновок можна коротко схарактеризувати так: це більше, ніж перебудова, але це не революція.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН прийняв секретаря Департаменту транспорту Елізабет Дол і її чоловіка, лідера республіканської меншости в Сенаті Роберта Дола. Після наради з ними Президент оголосив, що накладе вето на законопроєкт, який передбачає витратити в найближчі п'ять років 87.9 більйона долярів на розвиток громадського транспорту і будівництво доріг. Очікують, що Президент накладе вето на цей законопроєкт в найближчі дні. Як відомо, в законопроєкт на видатки на громадський транспорт і автостради включено додаток про збільшення границі швидкості на дорогах від 55 до 65 миль на годину. Таким чином, якщо Р. Реґен накладе вето, а Сенат не зможе це вето уневажнити, то межа швидкості залишиться попередньою — 55 миль на годину. Демократи, які наполягали, щоб справу про швидкість включити в законопроєкт, знали, що роблять. Оскільки більшість американців, особливо в стейтах Заходу, Середнього Заходу і Півдня, вважають теперішню межу швидкості абсурдною, їм буде не по душі рішення Президента. Після зустрічі з Р.Реґеном Роберт Дол висловив впевненість, що в Сенаті вдасться набрати третину голосів, щоб підтримати вето Президента.

ЯК ЗАЯВИВ ЗАСТУПНИК американського амбасадора в ООН Герберт Окун, совєтські власті повідомили Уряд ЗСА, що вони виконали розпорядження про скорочення персоналу місії СССР при цій міжнародній організації. На 1-го квітня кількість совєтського персоналу при ООН повинна була зменшитися до 221 особи. За підрахунками американських представників при ООН, кількість совєтських представників тепер навіть на п'ять осіб менше, ніж пропонував Державний департамент. Однак, хоч Москва зменшила кількість свого персоналу в Організації Об'єднаних Націй, публічно вона продовжує протестувати проти такої вимоги Державного департаменту. Останнім таким протестом була 6-го березня ц.р. заява заступника головного совєтського делегата в ООН Роланда Тімербаєва

Поетеса І. Ратушинська виступила в УІА

Ню Йорк (О.К.). — У неділю, 15-го березня ц.р., велика заля Українського Інституту Америки ледве могла вмістити широкі кола зацікавлених зустріччю із правозахисницею і поетесою Іриною Ратушинською, що 22-го грудня 1986 року була несподівано звільнена після трьох років із карного табору в Мордовії та з початком січня виїхала на Захід для лікування серця. Як відомо, вона і її чоловік українець Ігор Геращенко рішили не повертатися вже до СССР, а поселитися, правдоподібно, в ЗСА.

В. Баранецький представляє І. Ратушинську.

На запрошення УІА І. Ратушинська прибула сюди із своїм чоловіком та перед виступом із читанням своїх поезій була присутня на короткій пресовій конференції, що її зорганізувала ред. Марта Коломиєць. У пресовій конференції взяли участь українські журналісти з української та американської преси та представниця „Ню Йорк Таймсу" Еленор Блау.

Зустріч із поетесою відкрив Володимир Баранецький, який привітав її від господарів імпрези — Українського Інституту Америки, віддаючи перше слово дружині відомого американського письменника Вілліяма Стайрона-Ровз, яка провадить акцію оборони переслідуваних письменників, як голова окремої Комісії свободи на терені ПЕН Клюбу та зокрема працювала активно для звільнення І. Ратушинської. Вона теплими словами привітала поетесу, підкреслюючи, що Ірина була першою жінкою, яка дістала такий високий присуд за переступлення статті ч. 70 РСФСР, і яка боролася за в всіх. Р. Стайрон повідомила присутніх, що І. Ратушинська готує тепер окрему книжку про жінок-в'язнів тюрем та таборів в СССР. Згадуючи збірки поезій І. Ратушинської, які появилися при помочі „самвидату", вона згадала факт, що поетеса написала в ув'язненні 250 поезій сірником на милі, які перед змазанням вивчила напам'ять.

Не диво, що поетеса появу якої присутні прийняли ґучними оплесками, більшість із своїх поезій виголосила з пам'яті. Декілька із них перекладених на англійську мову відчитала Альона Коєвніков.

Дуже нечисленній українській публіці напевно найбільше припав до серця один із виголошених віршів що його написала І. Ратушинська українською мовою п. н. „День 12-го січня" змістом високопатріотичний із цитатою національного гимну.

У другій частині вечора в

(Закінчення на стор. 3)

ІНФОРМАТИВНИЙ ВЕЧІР В УІА

Ню Йорк. Український Інститут Америки влаштовує інформативний вечір про Гарвардський Проєкт — Хрищення Київської Руси, який відбудеться в п'ятницю, 27-го березня ц.р., о год. 7:30 вечора тут в УІА, при 2 Схід 79-та вул. Доповідачами цього вечора будуть проф. О. Пріцак, д-р С. Ворох і мгр О. Ганушевська. Бажаний даток — 10 дол. За дальшими інформаціями слід звертатись безпосередньо до інституту на число телефону (212) 288-8660.

У СВІТІ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР еспанського уряду Феліпе Ґонзалєз під час своєї першої пресової конференції від кількох місяців, сильно обороняв свою соціяльну й економічну політику, кажучи, що жадний інший уряд перед тим не зробив так багато для покращання ситуації і „я тут говорю про всі політичні системи на Сході і на Заході", — підкреслив Ґонзалєз. Зустрівшись у парляменті з пропозицією його противників про вислів недовір'я до уряду, Ґонзалєз пішов на виклик і заявив, що він уступить сьогодні, якщо з-посеред опозиційних партій знайдеться хоч одна, яка запропонує кращу політичну і соціяльну програму для еспанського народу. Він категорично відкинув спекуляції деяких засобів масової інформації, що його уряд переживає велику кризу. 45-річний прем'єр був у добрій формі, — кажуть політичні спостерігачі, — відповідав опонентам спокійно, намагався воювати з ними арґументами і цифрами, а не фразеологією. Деякі коментатори вважають пресову конференцію Ґонзалєза найбільш успішною.

ЛИВАНСЬКІ ТЕРОРИСТИ, в більшості мусулмани-шіїти проіранського напрямку, заявили у Бейруті, що вони все ще застановляються, що робити із закладниками. Вони далі погрожують вбивством французького громадянина у відплату за заяви президента Франції Франсуа Міттерана і віднову достави зброї і військового виряду для Іраку. Очевидно, Франція може після екзекуції її громадянина повести відплатні акції проти ливанських терористів і над цією можливістю застановляється тепер уряд прем'єр-міністра Жака Шірака. Погрози надійшли від організації „революційної справедливости" і були надруковані в газеті „Ан Нагар". Речник згаданої організації заявляє, що „екзекуція шпигуна Нормандена не є відкладена чи уневажнена", тому вона може бути здійснена кожного дня, кожної хвилини.

ПАКІСТАНСЬКІ УРЯДОВІ речники офіційно повідомили що під час летунського налету афганських літаків на їхню територію загинуло 85 осіб. Міністерство закордонних справ Пакістану покликало на розмову представника уряду комуністичного Афганістану і запротестувало проти чергового збомблення прикордонної полоси совєтськими воєнними літаками заявляючи, що Пакістан залишає за собою право на відплатні акції в майбутньому. „Не може бути жадного оправдання цього вандальського кроку, — заявив речник пакістанського міністерства, — тим більше, що обидві держави ведуть вже від довшого часу успішні переговори про закінчення війни в Афганістані і відтягнення совєтських окупаційних частин з тієї країни". Крім того уряд Пакістану вніс формальну скаргу за збомблення його території до Ради Безпеки ОН.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Злочинець чи жертва злочину?

Дня 22-го грудня 1985 року 39-літній науковець Бернард Ґец їхав нюйоркською підземкою, коли підійшли до нього чотири чорні юнаки, з яких один зажадав від нього 5 долярів. Ґец у пізнішому зізнанні заявив, що він побачив у очах того напасника злобний іронічний блиск і в тому моменті подумав, що він уб'є його. Ґец був уже раз жертвою подібного нападу, при чому чорний напасник зранив був його в коліно, що він дотепер відчуває. Ґец сягнув до кишені ніби за отими 5 долярами, але вихопив револьвер і поранив стрілами всіх чотирьох. У заколоті, який зчинився у вагоні, коли потяг пристанув, Ґец неспостережно вискочив, утік і перенісся до сусіднього стейту Ню Гемпшир. Але, пошукуваний поліцією добровільно зголосився на поліційну станицю і не спротивився видачі його поліції у Ню Йорку. Після першого переслухання суддя наклав на Ґеца застав („бейл") 50,000 дол., що його знизив до 5,000, Ґец склав цю суму і вийшов на волю. 25-го січня 1985 року лава присяжних на судовій розправі проти Ґеца відмовилася закинути йому намагане вбивство, прийняла виправдування Ґеца, що він діяв у самообороні і звільнила його. Але нюйоркський прокуратор заявив, що він дістав „нові докази" на вину Ґеца і його вдруге оскаржив у намаганому вбивстві та посіданні стрільної зброї. До речі: після першого нападу на Ґеца він просив поліцію дати йому дозвіл на купно пістолі, але поліція відмовилась. У понеділок, 22-го березня цього року почали складати нову лаву присяжних для нового суду над Бернардом Ґецом, обвинуваченим у намаганому вбивстві. Головними свідками прокуратури будуть ті чотири молоді чорні, з яких кожний має за собою поліційний запис за більші чи менші провини.

Справа набрала розголосу по всій Америці і поза нею. Публічна опінію — громадська думка — поза чорним суспільством сприяє Ґецові, як жертві злочинства. Чорна громада в Ню Йорку і поза ним вимагає кари для Ґеца, як намаганого вбивника та ще й расового ненависника чорних. Загальні й громадській думці нема чого дивуватися. Не раз уже можна було вичитати в нюйоркських часописах чи почути на телебаченнях, що вулиці Ню Йорку з нюйоркською комунікаційною сіттю перетворилися у джунґлю. Погрожуючи ножем чи револьвером грабують людей, вихоплюють жінкам ручні торбинки, при чому звичайно ударом п'ястука по голові кидають їх на землю, — здирають з шиї золоті нашийники, люди застрашені й обурені і тому не таврують Бернарда Ґеца а схвалюють його реакцію і вважають, що він правильно зробив, стріляючи до напасників у самообороні.

Але прокуратура думає інакше. Сам Ґец радий, що врешті скінчиться несамовитий кругіж, в якому він опинився. Він вважає, що він невинуватий і є доброї думки, що його звільнять. Але це залежить від членів лави присяжних. Тому два тижні на судовій розправі в Ню Йорку проти відомого поліції та ФБІ видатного члена мафії, себто підпільної організації яка займається злочинством, як професією, — звільнили його від вини і кари і його родина та приятелі привітали його, як тріюмфатора. Тому не можна виключити, що Б. Ґеца таки признають винуватим: у такому випадку йому загрожує в'язнична кара 25 років. Американське суспільство з найбільшим зацікавленням стежить за цією новою судовою розправою. У звідомленнях радіо-телевізійних станцій щоденно передають хід розправи. Люди поділені у поглядах, але можна було вже вичитати в газетах, що треба би демонструвати перед судом в обороні Бернарда Ґеца. Очевидно, така демонстрація спричинила би контрдемонстрацію чорних проти Ґеца. В західньоевропейському судівництві було б неможливо роками тягнути таку справу і раз звільненого від вини і кари судити вдруге за ту саму провину, яка в очах більшости суспільства не була провиною. Судова система в Америці, поруч із шкільною чи медичною, вимагає реформи і швидше чи пізніше мусить бути змінена.

Михайло Кучер

ПАТОЛОГІЧНИЙ ОПТИМІЗМ ЗАХОДУ

Один з делегатів на 27-му З'їзді партії якось заблукав до „Літературної Газети", де його запитали чи вірить у великі зміни. Відповідь була обережна — а чи вже не змінилося? — Захід більше вірить у „зміни", як громадянин СССР, або „братні" країни. Номенклятура „братніх" країн усяких змін боїться. Може втратити привілеї, владу, або й щось більшого, навіть життя. Одно безсумнівне — змінилася мова. Люди почали вживати виразів „гласность", „ера Ґорбачова".

Після уважного прочитання промови Ґорбачова та головного ідеолога Лігачова у зміни не дуже віриться. Промовляючи до діячів мистецтва, Лігачов сказав: „Нам потрібна ціла правда, а вона полягає в тому, що не можна вважати гнилою цілу дошку, коли в ній є кілька гнилих сучків". „Стара пісенька — режим добрий, от кілька поганих виконавців.

Сталін часто говорив про потребу критики, щоб пізніше критикам повідрубувати голови. Лігачов говорив: „Нам потрібно якнайбільше соціялізму! Максимум соціялізму!" Вийшла на верх гірка правда — в добу „зрілого соціялізму" — такого в СССР забракло.

У серпневому числі „Знамя" (1986 рік) видруковано п'єсу „Саркофаг", автор В. Ґубарев. Він пише, що під час вибуху був у Чорнобилі. До нього подзвонили з редакції і зажадали: „Чекаємо на опис усього без замовчувань". Дія п'єси відбувається у шпиталі, де лежать попарені радіяцією. Туди приїжджає прокурор і провадить слідство (!). Довідуємось, що електрівню побудовано з поспіхом з матеріялу який легко загоряється. Генерал, відповідальний за Чорнобиль, після вибуху подзвонив до Ради Міністрів України, де йому не повірили. „Страх має великі очі". Один з хворих, який очевидно знає совєтську дійсність, питає прокурора: „Невже справді почнете слідство?". Прокурор каже, що так і що суд буде „гласний". Директор електрівні, який також лежить у шпиталі, одверто сумнівається: „Процес, суд? Забагато людей прийдеться притягнути до відповідальности!"

Кого властиво треба судити за чорнобильську катастрофу, за катастрофу літаків, затонулих пароплавів? Журнал „Нева" восени 1986 року видрукував повість Коняєва „Довгі літні дні". У повісті перший секретар неназваної республіки, схвильовано зажурений. В республіці велика посуха, вигоряє хліб на корені, трава на пасовищах. Недавно на вапнування „кислої" орної землі призначено величезні суми. Розпочато праці на шести мільйонах гектарів. Вислід — „зеро" — ноль. Секретар починає філософувати вже в межах „гласности" — треба вапнувати „кислі душі". Багато було плянів як дістати добрий врожай і всі пляни скінчилися невдачею. Висновок подібний на правду: землю треба повернути справжньому господареві. Інакше кажучи, жадна наука, жадний „зрілий" і „перезрілий" соціялізм не врятує поле без природного господаря.

Такі міркування ліквідує Ліхачов — ми будемо поліпшувати сільське господарство в межах соціялізму. Нічого не згадано про ринкову господарку. („Театр", 1986).

Польська гумористка зареаґувала дотепно. Совєтська номенклятура поділила промовців на три категорії. Один має говорити щиро, другий сміливо, а третій критично.

„Добродійств" Ґорбачова досі не так вже й багато. Опубліковано кілька віршів розстріляного ЧЕКА поета Ґумільова, чоловіка Ахматової, видруковано повість „Ювілейне море", написану 1934 року, повість О. Бека „Нове призначення" (1964 рік) та Дудінцева „Біла одіж". Про українську заборонену літературу досі нічого не відомо.

Головне у промовах Ґорбачова — це велике довір'я, яким він обдаровує діячів культури, зокрема письменників, творчу інтелігенцію (але досі неукраїнську). Вийшло якось так, що нікого не треба переконувати, всі знають що мають робити.

В. Бєлов видрукував просто фантастичну повість „Пивна справа". („Пивочное дело"), у якій просто з моста та у воду обвинувачує (!) західні радіостанції які говорять московською мовою, вони мовчать про катастрофу алькоголізму в СССР, а все товчуть (дослівно) про права людини. Треба говорити про право виїзду з СССР закордон.

У журналі „Наш современник" (Наш сучасник) у ч. 7-8 1986 року той же Бєлов видрукував повість „Все спереду" (Все спереди). Виходить, що Ґорбачов хоче занехати поганої слави в літературі „соціялістичний реалізм". Ґорбачов каже, що література має писати про те, що є. Треба писати про долю народу". Інколи виникає враження, що Ґорбачов не розуміє що каже.

Ф. Лукіянович

„УКРАЇНЦІ ЗА РУМУНСЬКОЮ ЗАСЛОНОЮ"

Під таким промовистим наголовком в „Америці" 28-го, 29-го і 30-го жовтня м. р. надруковано розвідку Івана Лучечка із Джерзі Ситі стейтового коледжу. Як українець, який прожив поверх 22 літ під румунською кормигою, між двома світовими війнами, співпрацівник збірника „Буковина" (Париж, 1956 р.) та автор „Враження із Буковини" („Америка", 1971 р.), уважаю за відповідне висловити декілька зауваг та міркувань до повищого допису.

Уже сам список джерел та бібліографії, поділ на розділи та спосіб, у який автор опрацював цю тему, вказують, що ця розвідка вповні заслуговує на увагу читачів, зокрема тих, які походять з українських земель, окупантом яких є тепер Румунія. Автор підібрав влучну назву, подав дані що він їх роздобув і враз із власними запримітченнями як відвідувача, проаналізував та представив їх у в правдивому насвітленні. Мабуть у реванш, румунські власті не дозволять йому знову відвідати цю балканську країну.

Деякі доповнення

Перейшовши Дунай мостом, що його він наказав побудувати, римський імператор Троян побідив даків у 102 році після Христа, та погнався на північ за королем Декабалом, який відтягнув війська до своєї столиці Сармізеґетузи, положеної у серці Семигороду (Трансильванії). Тут, щоб не дістатися в полон, гордий Декебаль із своїм почтом випили черпаками із великого кітла отрую. Усіх їх знайшли римляни мертвими. Отже даки жили і на північних схилах Карпат.

Але до холодної, із зимними вітрами новоздобутої колонії, римляни не мали охоти поселюватись, а тому уряд за кару вислав на ці землі переступників. Так на підґрунтя злочинців і циган, почавши від XVI і протягом дальших чотирьох і півстоліть, ці землі підпали під зверхність отоманської Порти. За цей час турки витиснули своїм підлеглим власні практики підкупства-бакшишу, що глибоко закоренились в румунів.

Після Першої світової війни, румуни самовільно зайняли ряд провінцій, в тому Буковину, Басарабію і Мармороіцину, на яких жили українці. Уряди мінялись як в калейдоскопі, кралі кілько вдалось, а щоб отримати закордонні позики, здавали в аренду державні монополі, як сіль, нафту, тютюн а навіть і залізниці.

Ще деякі уточнення

Автор подає, що відсоток сільського населення виносить 70 відс., тоді як альманах „Ню Йорк Таймсу" наводить, що у 1982 році воно виносило 49.5 відс. Далі автор пише, що Румунія затягнула 10 більйонів долярів боргу та що має вищий рівень життя як у Польщі. Згідно даних Міжнародного монетарного фонду, в 1982 році Румунія мала тільки три більйони дол. торгу, заледве чи за чотири роки уділили їй додаткових сім більйонів. Твердження про життєву стопу в Польщі також викликає сумніви, бо прийнято, що цей рівень залежний від висоти заробітку що його зголошує кожна держава до ООН та інших міжнародних організацій кожнорічно. Але дані сателітних країн щодо їх вірогідности ставлять під сумнів.

Для орієнтації та порівняння, подаємо внизу пересічну висоту заробітку мешканців сателітних та інших країн у долярах: Східня Німеччина — 8,000, Західня — 11,142, Чехо-Словаччина — 5,8000, Румунія — 5,250 (??), Польща — 4,870 (?), Мадярщина — 4,180 (??), Болгарія — 2,625, СССР — 2,600, Албанія — 830 (!), тоді як Канада — 10,195, ЗСА — 11,675, натомість З'єднані Арабські Емірати - 24,000, а Квартар, аж 35,000! Нафта говорить!

Із сателітів, відомо що Мадярщина майже досягла рівня західніх країн, в Румунії обов'язують харчові картки, тоді як в Польщі їх немає, симптоматичним є також виміна валют цих держав по офіційному курсі як і на „чорному ринку".

Із Польщею кореспонденція відходить майже правильно, тоді як із Румунією триває три-чотири тижні, а такі видання як квартальник „Буковина" із Торонто, чи книжку про спорт на Буковині навіть і шкода труду пересилати, бо йдуть до коша.

Румунські статистичні дані

Іван Лучечко зорієнтувався та розшифрував, що румунські дані не тільки сумнівні, але й підроблені. Для підтвердження цього наведу таку подію: в 1937 році, як студент-градуант, у Букарешті я познайомився в одному льокалі із вищим урядником Центрального статистичного бюра. Після закуски і чарки, з уваги на мою бездоганну мову, думаючи, що я румун, він, сказав:

— Багато маємо клопоту у бюрі з вашою Буковиною, Басарабією та Мармарощиною. Тоді я спитав:

— У чому справа?

— Нам треба зменшити та збалянсувати на папері кількість українців.

— А як ви це робите

— Звичайно провадимо подвійне книговодство. Правдиві дані висилаємо до міністерства внутрішніх справ, генерального штабу та сіґуранци (тайної поліції). Маємо з цим багато праці.

Навівши розбіжність числа українців та жонглювання даними, Лучечко описав, як нищать українське шкільництво та заходи, що їх уряд застосовує, щоб зденаціоналізувати наш нарід.

Українці, які перед тим жили під пануванням Румунії, а тепер перебувають у

(Закінчення на стор. 4-ій)

Андрій Бук

СВІТОВА ПРОДУКЦІЯ СПОЖИВАННЯ МЕДУ В 1986 РОЦІ

Світова продукція меду за попередній рік дещо зменшилася, головно через кліматичні умовини. В деяких континентах і країнах світу зросла, в інших впала. Найбільше зросла в Китайській Народній Республіці, Америці, Австралії і Західній Німеччині, а зменшилася в Аргентині (погана погода), Японії (брак нектару - робочої сили), Мехіко (холод - брак опадів), СССР (зимно, сухе літо), Австралії (зливні дощі). Споживання меду зменшилося в Арґентині, Бразилії, Західній Німеччині і Китаї, а збільшилося в Австралії, Канаді, Японії, Америці і Совєтському Союзі. Ціни на мед й інші бджільні продукти в усіх країнах зросли, найбільше в Японії і Австралії. Експорт меду перевищив імпорт. Сильно зріс експорт з Китаю, Европи і Арґентини, зменшився з Мехіко, Канади. Совєтський Союз і Китай від двох років сильно поширює пасічництво і збільшує продукцію меду, сьогодні він на другому місці після СССР. У цьому році розробляє шість модерних пасік (до 5,000 вуликів кожна) для збільшення до 20,000 тонн меду, а до 1990 року плянує збільшити на 8 мільйонів вуликів для продукції 180,000 тонн меду. Мехіко — завжди великий експортер меду, а тепер вже третій рік під ряд продукція паде через посуху і поширену недугу бджіл (гнилець). Арґентина хоча також роками великий експортер меду, останнього року продукція її впала майже на 50 відс. через зливні дощі і повені. СССР найбільше продукував меду в світі, але його продукція дещо зменшилася через сухе літо, холодну — зиму, весну і осінь та зменшилася кількість пасік. У ЗСА минулий рік для збору меду був незадовільний, через кліматичні умовини. Велике запотребування меду вже в травні спричинило імпорт 68 мільйонів фунтів меду в КНР, Канаді, Арґентині і Мехіко. Майже цілий рік погана погода в деяких стейтах ЗСА — холодна весна і осінь, холодне і сухе літо головно в центральних і північно-східніх стейтах, брак вологости, яка збільшує нектар (найбільше нектару при температурі 70 ступенів Фаренгайта і 70 відс. вологости) так, що вже весною і осінню треба було підгодовувати пасіки цукровим сиропом. Лише на півдні і в центральних гористих стейтах збір меду був нормальний. Через холодну осінь і скору зиму багато пасічників перевезло пасіки на південь (Каліфорнія, Тексас, Фльорида) для збільшення продукції і запилення садів-ярини, за що діставали від 20 до 30 дол. від вулика. За минулий рік імпортовано 42 метричних тонн меду з десятьох держав, найбільше з КНР, Мехіко, Арґентини і Канади. Згідно закону з 1949 року на поширення пасік, а головно садів-ярини уряд рік-у-рік дає пасічникам субсидії-позички, купує і і маґазинує мед: минулого року купив від пасічників і змаґазинував поверх 60 мільйонів фунтів меду на так звану позичкову програму, яку згодом пасічники відкуплять, щоб продати на вільному ринку. Найбільше меду зібрано в стейтах: Айова (25 мільйонів тонн) Фльорида (14 метричних тонн), Каліфорнія (13 метричних тонн), Північна Дакота (11.5 метричних тонн). Ціни меду: гуртові від 40 до 60 центів за фунт; деталічні від 1.40 до 1.80 дол. за фунт.

У Канаді стан збору меду був далеко кращий. Майже в усіх провінціях (за винятком сходу: Квебек і Онтаріо — дощово, хмарно, холодне літо) погода і вологість дописала. Пасіки поголовно зимують надворі, а через гостру цього року зиму багато гине (в Алберті вже 47 пасік згинуло). Деякі пасічники перевезли свої пасіки на південь ЗСА для збільшення продукції і запилення. Ціни на мед від 60 центів до 1 канадського доляра. В европейських країнах, головно у Франції і Західній Німеччині дуже поширене дрібне-аматорське пасічництво, комерційних дуже мало. Рівнож дуже поширене запилювання садів-городовини, з чого пасічник має потрійну користь: мед, 10 до 20 дол. від вулика за запилювання і добрий врожай-збір овочів. Обидві країни споживають дуже багато меду і пилку (поллен) і то впрост з пасіки і навіть, як імпортують, то вимагають, щоб не був пастеризований (руйнований), але впрост з пасіки, він бо своїми складниками (білки, вуглеводні, мінеральні солі, ферменти і вітаміни) найкращий для людського організму. Вони знають, що мед, крім дієтичного значіння, збуджує енергію при втомі фізичній і умовій.

У травні минулого року „Апімондія" — світова організація пасічників влаштувала в Тулюзі (Франція) міжнародний симпозіюм визначних етимологістів з цілого світу, під час якого трьох докторантів: О. Макенса, Г. Лайдлова і Ф. Рутнера нагороджено золотими медалями за винахід інструментальної контролі запіднення матки. Франція належить до п'ятьох держав світу, де найкраще вивінувані пасічничі ляборатотії. У 1974 році в пасічничій ляборатотії в Букарешті (Румунія), під час конвенції „Апімондії" доказано на 20-ти особах середнього і старшого віку, що мед дуже добре діє і зберігає людський зір. Особи, які стало споживали мед не мусіли через п'ять і більше років міняти окуляри, а деякі до кінця життя.

Західня Німеччина найбільше меду імпортувала з Мехіко, СССР, Арґентини — 51.0 метричної тонни; а ЗСА імпорт був з — Мехіко, Канади, Арґентини, Китаю, — 65 метричних тонн. Китайська Народна Республіка найбільше меду експортувала до Японії, ЗСА, Західньої Німеччини — 41.0 метричної тонни, а з Мехіко експорт був до ЗСА, Західньої Німеччини, Великобританії, бо 51.0 метричної тонни.

Найдешевший мед минулого року був в Китаї — 33 центи за фунт, Арґентині — 40 центів і СССР — 43 центи за фунт. Міжнародна торгівля меду за останню декаду зросла на 80 відсотків через компетицію і збільшений експорт. Навіть відсталі країни так поширили пасічництво і збільшили продукцію, що з надпродукцією вийшли на світовий ринок. Найбільш активними на світовому ринку меду є: Західня Німеччина, ЗСА і Японія, а найбільшими доставцями меду на світовий ринок: Китай, Мехіко і Арґентина (48 відс.) Які досягнення в імпорті і експорті меду, удосконалення і винаходи в пасічництві за минулий рік виявить наступна 31-ша з черги конвенція „Апімондії", що відбудеться в днях 19-го - 25-го серпня ц. року у Варшаві в Польщі.

ПІКЕР ІРАНСЬКОГО парляменту Гашемі Рафсанджані заявив, що американські громади у цілому світі будуть загрожені, якщо З'єднані Стейти Америки заатакують іранські воєнні інсталяції у прибережних водах Перської затоки. При тому він повторив ранішу іранську пропозицію, що Іран інтервеніюватиме у справі звільнення американських закладників, якщо Уряд ЗСА поверне Іранові п'ять більйонів долярів здепонованих в американських банках шахом Паглеві і заморожених Урядом ЗСА в 1979 році.

З України про Україну

НАГОРОДА З ФАЄНЦИ

Львівська художниця Неля Федчун взяла участь у міжнародному конкурсі художньої кераміки в італійському місті Фаєнца і знову мала успіх. Кілька років тому вона отримала почесний диплом, а тепер премію Італійської крайової федерації мистецьких промислів із грошовою нагородою в один мільйон лір. За привилами конкурсу премійована робота залишається у колекції міжнародного музею кераміки міста-організатора. Праця Н. Федчун „Пам'ять" створена під впливом подорожей по її рідних придніпровських степах, куди допитлива дівчина ходила разом із батьком-учителем, який розшукував і збирав найдавніші пам'ятники нашої землі — скіфські „баби". Неля Федчун не єдина львівська художниця, роботи якої експонувалися на відповідальних міжнародних виставках в Італії. За останні роки у Фаєнці виставляли свої твори Тарас Левків, Зіновій Флінта, Ярослава Мотика, Людмила та Ігор Ковалевичі.

ЧЕРКАСАМ —700 РОКІВ

Сім століть прошуміло відтоді, як на південному рубежі давньоруських земель була закладена оборонна фортеця Черкаси. Земля Черкащини пам'ятає повстання під проводом Тараса Трясила, грізну ходу полків Богдана Хмельницького. Черкащина пишається тим, що в Черкасах написав багато своїх полум'яних поезій геніяльний Тарас Шевченко. Свою Черкащину, де минуло дитинство Кобзаря вони з радістю називають Шевченковим краєм. Щедрою є і природа цього краю. Вулиці міста більше схожі на величезний сад, ніж на звичайні міські магістралі: обабіч більшості з них виструнчилися тисячі яблунь, абрикосів, вишень. А навесні, коли Черкаси поринають у білу заметіль цвітіння, їх можна порівняти хіба з казкою.

ЗА ТВОРОМ КОБЗАРЯ

У 1939 році композитор Михайло Вериківський написав за поемою Тараса Шевченка „Наймичка" однойменну оперу. Зверталися до „Наймички" і митці екрана: 1964 року на Київській кіностудії ім. О. Довженка був накручений однойменний фільм-опера. Тепер вийшов двосерійний телевізійний фільм-опера „Спокута", створений за мотивами опери М. Вериківського. Слід сказати, що „Наймичка" є постійно в репертуарі Київського академічного театру опери і балету ім. Т. Шевченка, і у фільмі бере участь переважна більшість солістів театру, його хор та оркестра. Але на екрані — не театральна вистава, а саме опера. Перенести її на екран, зберегти особливості оперного жанру, поєднати глибокий трагізм шевченківських творів і драматичну напруженість музичної дії — таке завдання поставили перед собою автори.

ЦІКАВА НАУКОВА ПРАЦЯ

Львівська дослідниця Г. Горинь написала ґрунтовну монографію „Шкіряні промисли західніх областей України. Друга пол. XIX — поч. XX ст.", що вийшла у київському видавництві „Наукова думка". Авторка докладно розповідає про історичні етапи розвитку шкіряних промислів України, художні особливості виробів із шкіри. Г. Горинь подає багато цікавих відомостей про чинбарство, шевство, лимарство, про народні шкіряні вироби — взуття, кожухи, упряж тощо. Вона, зокрема, пише, що в досліджуваний період найпоширенішим видом шитого взуття на західніх землях, як і в інших куточках України, були чоботи, які увійшли в побут як міського, так і сільського населення. Для селян чоботи завжди були мірилом достатку, престижними речами. Їх готували в посаг доньці, а в багатьох місцевостях на весіллі зять дарував теші чоботи. Г. Горинь вдалося написати цікаву й потрібну наукову працю, яка стане в пригоді не лише історикам, етнографам чи професійним художникам, але й фахівцям, які нині мають справу із шкіряним виробництвом. Важливість монографії підсилюється й тим, що це перше дослідження у даній ділянці. Шкода лише, що наклад книжки надзвичайно малий — всього 1,200 примірників.

П'ЮТЬ ОЛЕНІ МІНЕРАЛЬНУ

Якось лісничий Дарівського лісництва, що на Івано-Франківщині, Микола Ковальчук під час чергового обходу урочища „Гнилий звір" побачив групу оленів, що прямували в бік Лімниці. „Мабуть, до водопою", подумав він. Та олені не дійшли до річки. Вони стали пити воду з невеличкого болітця біля скелі, хоч поруч було чисте плесо гірської Лімниці. Сонце вже сховалося за вершини, до лісництва було ще далеко, але М. Ковальчука взяла цікавість, і він зупинився. Невже в болоті смачніша вода? Олені довго пили, а потім повільно побрели в гори. Лісничий спустився крутим плаєм до болота і побачив кілька джерел, які весело нуртували. Спробував і сам джерельної води і відчув приємне задоволення та дивну полегкість у всьому тілі. Та це ж мінеральна вода, ще й з газом! На другий день лісничий разом з робітниками розчистили одне з джерел, зробили підхід до нього, щоб і людина могла тут напитись. Це не відлякало оленів. І тепер можна побачити тут сліди від їхніх копитець.

СОВЄТСЬКІ ОФІЦІЙНІ речники повідомили Державний департамент у Вашінґтоні і рівночасно голову американської делеґації на переговорах у Женеві, Макса Кемпелмана, що вони в короткому часі запропонують свій плян відтягнення ракет середнього засягу з атомовими головками, який включатиме також перевірку. Простудіювавши американський проєкт совєтський колишній голова делеґації в Женеві Віктор Карпов виступив на сторінках газети „Ізвєстія", органу Верховної Ради СССР, з гострою критикою ЗСА, кажучи, що Уряду президента Роналда Реґена фактично не хоче скорого підписання договору про зменшення стратеґічної зброї, хоч раніше, головно на вершинних нарадах в Рейк'явіку американська делеґація у принципі вже була прийняла такий плян роззброєння.

ЛЮТИЙ-БЕРЕЗЕНЬ — ЗБІРКА УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДСЬКОГО ФОНДУ 1987

Достойні Громадяни — Українці в ЗСА

Жорстокі переслідування і великі втрати, що їх зазнає наш нарід в Україні, включно із жахливими наслідками радіяції, після ядрової катастрофи в Чорнобилі, а тут неперебірчива кампанія ворожих нам сил, знеславлювання нашого імени, обвинувачування у мнимих воєнних злочинах, вимагають від нас консолідації усіх наших національних сил протидіяти проти тих наклепів.

В обличчі такої невідрадної ситуації УАКРада завжди обстоювала необхідність одної сильної центральної репрезентації українців в ЗСА і змагала до реалізації цього задуму. На жаль, не з вини УАКРади, ці намагання покищо безуспішні.

УАКРада розглянула можливості створення, на взір Канади, спеціяльного комітету, який мав би зайнятися збіркою матеріялів і заанґажуванням відповідних сил з метою опрацювати аналізу поселення українців в ЗСА та його опублікувати.

УАКРада співпрацювала в акції видання Департаментом Освіти Стейту Ню Йорк і Стейтового Університету 3-го тому про народовбивство-ґеноцид, у якому подано матеріяли про Великий голод в Україні, що має бути включений у навчальну програму в школах стейту Ню Йорк.

Екзекутива УАКР бере активну участь у Крайовому Комітеті 1000-ліття Хрещення України.

У зовнішньо-політичних справах Екзекутива продовжувала зв'язки із урядовими чинниками і не-державними (етнічними) організаціями і підтримувала ті акції державної політики, що були на користь поневолених большевиками народів, а передусім України.

Екзекутива інтервеніювала у справі консуляту в Києві і підтримувала акції Української Гельксінкської Групи, а представник УАКР брав участь у Конференції Співробітництва і Безпеки, що відбулася у Відні в листопаді 1986 р., входячи у склад делеґації СКВУ.

Щоб уможливити УАКРаді вив'язуватися надалі із тих завдань і їх здійснити, а також із фінансових зобов'язань супроти СКВУ, що виносять річно 37.500 дол., Екзекутива, дякуючи усім жертводавцям за підтримку в минулому, звертається з проханням до громадянства продовжувати встановлений три роки тому Український Громадський Фонд для покриття бюджету витрат, зв'язаних із її діяльністю.

Внески Фонду такі:

250.00 дол. від Крайових Організацій,
50.00 дол. від їх відділів,
25.00 дол. від осіб, що заробітково працюють,
15.00 дол. від пенсіонерів,
5.00 дол. від студентів.

Просимо в міру можливостей не обмежуватися до цих мінімальних сум. Чеки виставляти на: Ukrainian American Coordinating Council і висилати на адресу:

UKRAINIAN AMERICAN COORDINATING COUNCIL

142 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Екзекутива УАКРади

Поетеса...

(Закінчення зі стор. 1)

УІА поетесу привітала Ляриса Шенкер від Культурного центру для совєтських еміґрантів, а відтак гостя та її чоловік відповідали на поставлені зі залі питання. Тут найцікавіші були їхні думки на тему „ґласності" та звільнення політичних в'язнів. Вони ствердили, що справжнє число політичних в'язнів в СССР нікому не є відоме, але припускаючи, що їх сьогодні є понад 4,000 то 60 досі звільнених це дуже мале число, яке лише доказує, що не можна бути надто оптимістичним у відношенні до політики Ґорбачова. Тому вони уважають, що конечно є інформувати про фактичний стан західніх політиків і дипломатів. І. Ратушинська з притиском підкреслювала співжиття жінок-політв'язнів, їхню толеранцію до всіх релігій, розповідала про біблії, які переходять з рук-до-рук серед жінок-в'язнів, і про зріст релігійности серед населення, зокрема молодшого, який вона завважила в останніх десяти роках.

На єдине питання від українських слухачів, яке поставила Ніна Самокіш про святкування Дня Солідарности 12-го січня, І. Ратушинська відповіла в українській мові вичерпно, розповідаючи зі зворушенням, як вони слухали в цей день вірші Миколи Руденка, що їх на пам'ять рецитувала його дружина Раїса, з якою вони ділили спільну долю, як вони голодували та писали поштівки до друзів-в'язнів, які либонь ніколи не дійшли до адресатів. Все це спонукало поетесу написати поезію в українській мові п. н. „День 12-го січня".

І. Ратушинська свобідно говорила у трьох мовах — російській, українській та англійській. Усі однак поезії, що їх вона виголосила були повні глибоко російського патріотизму та релігійности, в них відчувається великий поетичний талант, який І. Ратушинська зможе тепер далі свобідно розвивати, перебуваючи в ЗСА, де подружжя плянує поселитися і працювати.

423-ій Відділ УНС відбув збори

Річні збори цього чикаґського відділу Українського Народного Союзу відбулися у неділю, 15-го березня в Домі Сеньйорів.

Після звітів урядовців відбулася жвава дискусія на тему організації нових членів та нових грамот, яких вимагає нова доба. Була мова і про крайового директора продажу забезпечень Генрі Флойда. Цілий рік він працює вже у Головній канцелярії УНС, але праця його досі не має вислідів. І так ніби маємо головного організатора, але його голосу і звіту не чути.

Зборами проводив д-р Мирон Куропась заступник головного предсідника, секретарювала Юлія Назаревич.

До управи Відділу на 1987 рік увійшли: Юліян Юринець, голова, Юлія Назаревич, фінансова секретарка, Віра Ґоєвич, заступниця фінансової секретарки, Василь Буртняк, голова Контрольної комісії, Леся Куропась і Григорій Шкребець, члени Контрольної комісії.

Степан Куропась

Український Народний Дім Трентону відбув Загальні збори

У неділю, 1-го березня ц. р., відбулися Загальні збори для вибору Управи Українського Народного Дому Трентону на 1987 рік.

Після проголошення звітів і уділення абсолюторії минулорічній Управі, члени знову вибрали Теодозія Сендзіка на голову УНДому й пресідником Управи.

На наступних сходинах Управи, які відбулися 4-го березня, були вибрані такі діловоди: перший заступник пресідника — Михайло Бойцун; другий заступник пресідника — Оксана Микитин; секретар — Леонід Веремієнко; скарбник — Роман Городинський; заступник скарбника — Ігор Сеник; Господарча комісія — М. Бойцун, Панас Діденко, Михайло Мартиненко, Михайло Головчак; культурно-осьвітні референти — Т. Сендзік, Микола Веремієнко, Іван Гафткович; організаційні референти — Орест Сеник, Ігор Бойцун; імпрезові референти — Орест Надрага, Іван Микитин, Роман Кузик, Михайло Глушок; пресовий референт — Юрій Мізюк; загальний член — Марко Головчак.

Також були вибрані такі діловоди УНДому: Контрольна комісія — Микола Нагірняк, Мирон Осадца, М. Глушок; Товариський Суд — Володимир Коропей, Андрій Турчин, Іван Головка; Статутова комісія — Еміль Грималяк, І. Гафткович, М. Веремієнко; Номінаційна комісія — Омелян Коцопей; Богдан Пасічний, О. Микитин.

Ю. М.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ЗСА Джордж Буш відвідав столицю Еквадору Кіто. Він передав президентові Фербеосові Кордерові особисте послання президента Роналда Реґена з висловленням співчуття з приводу загибелі понад 1,000 осіб в наслідок землетрусу, що стався недавно в Еквадорі. Дж. Буш підкреслив, що З'єднані Стейти схвалюють кроки президента Ф. Кордера на шляху демократизації політичного клімату в країні і вбачають в ньому вірного союзника. Віцепрезидент застеріг ліві партії Еквадору від спроб скинути нинішній уряд і висловив надію, що Кордеро залишиться на своєму пості до закінчення конституційного терміну. Дж. Буш сказав, що З'єднані Стейти виступлять посередником перед міжнародним банком з метою добитися надання Еквадорові позачергової позики.

Громада...

(Закінчення зі стор. 1)

ла, що геніїв родить епоха, що Т. Шевченко був джерелом надхнення, з якого ми, його послідовники, уже понад сто років черпаємо наснагу до дальшої праці і боротьби за світлі ідеали нації. Прелеґентка зібрала цілу масу цікавих і актуальних цитат сучасників поета і теперішніх, зокрема молодих літераторів в Україні для яких Т. Шевченко не тільки поет, пророк, пробудитель, але в першу чергу символ живучости українського народу. Без Шевченка ніхто сьогодні не уявляє собі України, він бо для них, усіблення живучости нації, боротьби за волю, свідомости, творчої наснаги для молодого покоління. Можливо, що у перечисленні прізвищ сучасних підсовєтських поетів і письменників не слід було б згадувати Івана Драча, який повністю тепер пристосувався до вимог комуно-московського режиму в Україні і став коліщатком в режимовій машині поневолення.

Співачка-солістка, Л. Маґун-Гурин, якій акомпанювала на фортепіяні Рене Ларсмен, виконала у першій частині три пісні: „Ой, одна, я одна", сл. Т. Шевченка, муз. М. Лисенка, „Хустина" і „Плавай, плавай, лебедоньку", муз. К. Стеценка. Ансамбль „Промінь" розпочав концертову частину піснею „І широкою долиною", сл. Т. Шевченка, муз. Л. Волянського, молодого доктора медицини, який, як заявила диригентка, має також композиторські здібності, а потім ще „Ой, три шляхи широкії", муз. Е. Козака, і „Ой, у саду, саду", муз. М. Гайворонського.

Після короткої перерви солістка Л. Маґун-Гурин виконала „Закувала зазуленька", муз. М. Лисенка, „Садок вишневий коло хати", М. Лисенка і „Княжна", муз. К. Стеценка, пісню яка зробила особливе враження на присутніх.

Неперевершений „Кавказ" вміло рецитував знову ж В. Курило, якого присутні вітали довготривалими оплесками.

Мистецьку частину свята закінчив ансамбль „Промінь" з декількома членами ансамблю бандуристів „Гомін Степів", відспівавши „В'язанку" українських народних пісень на слова Т. Шевченка, муз. М. Гайворонського, „Тополя", К. Стеценка і „Думи мої, думи мої", муз. обробка М. Дейчаківського і Олі Ходоби з ансамблю „Гомін Степів". Святкування закінчено загальним і могутнім співом національного гимну, започаткованого ансамблями „Промінь" і „Гомін Степів". Оформленням сцени і технікою займався і цим разом інж. Тарас Гірняк.

У БЕРЕЗНІ ПОНАД 400 жидів в СССР отримали дозвіл на виїзд до Ізраїля. Західні дипломати в Москві заявили, що це найвище число осіб від 1981 року, які отримали візи, багато з них без великих труднощів. З числа 400, 370 вже покинули Совєтський Союз. Це число все ще є нижчим від квоти з 1979 року коли кожного місяця покидало СССР приблизно 4,000 жидів. Совєтські еміґраційні бюра переповнені відвідувачами і аплікаціями на виїзд і число жидів-еміґрантів з СССР правдоподібно досягне 500 до кінця березня.

В другу болючу річницю смерти
Незабутнього Брата

бл. п. мґра Василя Дідошака

складаю СТО ДОЛЯРІВ (100)
на „Св. Софія" Релігійне Товариство Українців Католиків.

Сестра МАРІЯ ЖОВНІРОВИЧ

У ПЕРШУ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ
У ВІЧНІСТЬ

бл. п.

Михайла Яблонського

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в дні 3-го квітня 1987 року
В ЦЕРКВАХ:

св. Духа в Бруклині, Н. Й., о год. 8:30 ранку;
св. Юра в Ню Йорку, Н. Й., о год. 7-ій ранку;
св. Покрови Матері Божої в Озон Парку, Н. Й., о год. 9-ій ранку;
св. Володимира в Ґлен Спей, Н. Й., год. 9 ранку

Про молитви за душу Покійного просять:
дружина — ЛЕСЯ
сини — МИХАЙЛО І ЯРОСЛАВ
і Родина

ПОДЯКА

Дня 19-го листопада 1986 р. з волі Всевишнього на 62-му році життя відійшла від нас у Вічність

наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА І БАБУСЯ

сл. п.

Марія Твердовська
(уроджена Кейс)

Цією дорогою складаємо щиру подяку нашим Рідним, Друзям, Приятелям і Знайомим, що в часі нашого родинного горя виявили нам так багато щирого співчуття і розради особисто, листовно і телефонічно, а особливо усім тим, хто відвідував Покійну в лікарні під час Її тяжкої недуги.

Дякуємо о. Патрикієві Пащакові, пароховї церкви св. Юрія в Ню Йорку й о. Лаврентієві Лавринюкові за відвідини Покійної в лікарні і за уділення Святих Тайн.

Щира подяка належиться докторові Робертові Валакові (Robert C. Wallach, M.D.) і усім лікарям, які працювали під його керівництвом в Beth Israel Hospital за співчутливе відношення до Покійної і фахову лікарську опіку, як також усім медсестрам і допоміжним медсестрам за їхнє дійсно гарне відношення до Покійної.

Щиросердечно дякуємо пані Ромі Васильців за фахову допомогу під час проходження Покійною хіміотерапії.

Окрема наша подяка Усім за численну участь у похоронних відправах — вечором у похоронному заведенні П. Яреми під час Панахиди, а в день похорону на Богослуженні в церкві св. Юра, та опісля на Українському Православному Цвинтарі у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Сердечно дякуємо паням з Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, які тримали почесну стійку біля домовини під час Богослуження в церкві. Дякуємо паням Марії Нестерчук, Павлині Андрієнко-Данчук, Марії Лозинській і Дарії Степаняк, які прощали Покійну від Об'єднання у похоронному заведенні, над відкритою могилою і під час Тризни (поминок). Рівнож дякуємо панові Олексі Калиникові, який у похоронному заведенні прощав Покійну, як колишню активну сумівку на самому початку відновлення Організації на чужині в 1946 році — секретарку Головної Управи Крайового Комітету на Англійську Зону Німеччини.

Щиро дякуємо всім тим, що китицями квітів виявили свою пошану до Покійної, що жертвували Служби Божі за спокій Її душі, як також і тим, що в пам'ять Покійної склали пожертви на національні і добродійні цілі.

Нехай Всевишній винагородить Вас усіх обильними ласками!

СЛУЖБИ БОЖІ жертвували: Емілія Антонів, Ґеня й Орест Блаґі, Марія і Корнель Василики, Зенон і Рома Василіви, Богдан і Марія Гарґаї, Віктор і Ірина Герлинські, Ольга й Іван Гриі, Ірина і Богдан Глушевські, Стефан Гуда, Галя і Богдан Гузарі, родина Гусаків, Павлина Андрієнко-Данчук, Анна і Остап Дикі, Іванка і Святослав Заяці, Ріта і Роман Івасіви, Анна Кінь і родина, Ярослав і Марія Кіцюки, Михайлина Книш, Марія Коваль і родина, Софія Когут, Марія і Роман Суходолів-Козак, Юлія Криса, Анна Кузик, Оля і Святослав Кузіви, родина Кузівих, родина Кузьмовичів, Ольга Кулик і Ніна Дос, Михайло і Марія Леви, родина Лещуків, Марія Лозинська, Аскольд і Роня Лозинські, Розалія і Андрій Лукачики і родина, родина Маґалів, Юрій Микитин і родина, Надія і Павло Микитини, Об'єднання Жінок ОЧСУ — Головна Управа, Об'єднання Жінок ОЧСУ — Відділ в Ню Йорку, Кирило і Ніна Пилі, Орест і Ванда Побігушки, д-р Маріянна Поручинська, Марія Пятка, Марія Решітник, Ярослав і Анна Салецькі, Анна і Стефан Секрети, Степан і Францішка Серабини, Сестрицтво при церкві Покрова Пречистої Діви Марії в Бронксі, Ірина і Микола Сороки, Роза і Пилип Сороки, Марія Старостяк, Дарія Степаняк, родина Фурдів, Михайло і Стефанія Халупи, Володимира і Василь Харуки, Теодора і Григорій Цебрії, Галина Ціґаш, Клявдія Чорнодольська, Володимир і Стефанія Чорнодольські, д-р Роман і Анна Чорнодольські, Юлія і Василь Шозди, пані Яковів, Judith Bronnerfaut, Robert Crowley and Jerry Kupfer, Lida Syrko-Esposito, Mrs. Helen Lewinski and Connie, Vera and Bill McGinty, Mary and Frank Pardo, Winnifred and Michael Reilly, Claire and William Rosenblatt, Alberta and John Ryan, Ken Sergiacomi and MDC Managers (Macy's), Tina and John Taddeo.

КВІТАМИ ПРИКРАСИЛИ ДОМОВИНУ: Родина, Батьківський Комітет Школи Українознавства при Осередку СУМ-А в Ню Йорку, Леонтина і Володимир Гошовські і родина, Оленка Губіцька і Бил Кабот, Софія і Богдан Ґафичі, Віра Кейс, Віталій і Тетяна Кейси, Іван і Катерина Кейси і родина, Марія Кейс, Олексій Кейс, Ліліянна Клименко і родина, Люба Коваль, родина Литвинів, Євдокія Матлак і Михайло Матлак, Об'єднання Жінок ОЧСУ — Головна Управа, Осередок СУМ-А в Ню Йорку, Катя Северин і рідня, родина Татаринів, Омелян Твардовський і родина, родина Фурдів, Тетяна, Левко, Александра і Андрейка Халупи, Школа Українознавства при Осередку СУМ-А в Ню Йорку, родина Шумиляків, Doris Bowens and Friends (Macy's), Martin Burke, Jerry Donnelly and Control Division (Macy's), Mr. and Mrs. Jerry Cohen, Daily News Chapel — Composing Room, Dexter Girls (Dexter Chemical Corp.), Hess Family, Macy's Parade Committee, Macy's Retailers and Manufacturers Managers, Nikki and Julian Matlak, Jean McFadden, Reilly Family, Mary and Donald Russo, Mark Schonberg, Ken Serdiacomi and Managers (Macy's), Thomas Cook Managers, Unimark and TDS Managers, Estelle and Bob Wilson.

Замість квітів на могилу сл. п. Марії Твердовської, зложили:

На ФОНД ОБОРОНИ УКРАЇНИ ім Я. Стецька:

по 50.00 дол. — Марія і Корнель Василики, Роня і Аскольд Лозинські, Об'єднання Жінок — Відділ в Ню Йорку;
25.00 дол. — Анна й Іван Кульчицькі;
по 20.00 дол. — Меланія Коханська, Ніна і Кирило Пилі;
по 10.00 дол. — Марія і Петро Гусаки, Богдан Пандвірт, Анна Шот;
5.00 дол. — Микола Симчич.
Разом .... 250.00 дол.

На ЦЕРКВУ СВ. ЮРА в Ню Йорку:

50.00 дол. — Mr. and Mrs. Francis Gebo;
по 30.00 дол. — Розалія й Андрій Лукачики, Михайло Матлак;
10.00 дол. — Ірина Поливко.
Разом .... 120.00 дол.

На СВЯТОТРОЇЦЬКУ КАТЕДРУ УАПЦ в Ню Йорку:

50.00 дол. — Родина Солівони.

На ВИХОВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ у Ґлен Кові:

по 20.00 дол. — Євген і Євгенія Івашківи, Михайло і Стефанія Халупи;
10.00 дол. — Євдокія Кріль;
5.00 дол. — Анастазія й Ілько Барани.
Разом .... 55.00 дол.

На РАДІОПРОГРАМУ ОТЦІВ ВАСИЛІЯН в Ню Йорку:

50.00 дол. — Об'єднання Жінок ОЧСУ — Головна Управа;
30.00 дол. — Симон й Інґа Рабченюки;
25.00 дол. — Анна Данилюк.
Разом .... 105.00 дол.

На ОСЕРЕДОК СУМ-А в Ню Йорку:

по 50.00 дол. — Надія і Олександер Северини, Анатолій Суходолів, Helen and William Wieting.
Разом .... 150.00 дол.

На ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ:

100.00 дол. — Ліліянна Клименко;
по 50.00 дол. — Тетяна і Віталій Кейси, Ніна і Василь Федуняки;
20.00 дол. — Рая Кейс.
Разом .... 220.00 дол.

На ВИДАВНИЧИЙ І ПРЕСОВИЙ ФОНД „НАЦІОНАЛЬНОЇ ТРИБУНИ":

по 25.00 дол. — Людмила і Володимир Костики, Марія Лозинська, Лариса Кий-Лозинська;
по 20.00 дол. — Павлина Андрієнко-Данчук, Софія і Михайло Когути, Параня і Юрій Кузьмовичі, Доня і Василь Маґалі;
15.00 дол. — Марія Решітник;
по 10.00 дол. — Ґеня Блага, Ліда Длябога, Іванка Заяць, Іван Кобаса, Марія Коваль, Оля Косів, Марія і Юрій Мачули, Роза Сорока;
8.00 дол. — Марія Козіцька;
по 5.00 дол. — Дарія Бабська, Оксана Боднар, Марія Волянська, Анна Заборська-Ґелетей, Ліда Коваль, Шіла Разана, Марія Чижо;
2.00 дол. — Ярослава Лаба.
Разом .... 295.00 дол.

На СУСПІЛЬНУ ОПІКУ при ГУ ОЖ ОЧСУ:

100.00 дол. — Микола Твердовський;
по 50.00 дол. — Леонтина і Володимир Ґошовські, Ірина і Богдан Гошовські, Ольга й Іван Макарі, Христина і Богдан Твердовські, Ніна і Василь Федуняки, Стефанія і Микола Чорні;
30.00 дол. — Валентина й Олекса Калиники;
по 25.00 дол. — Ірина і Богдан Глушевські, Софія Качор, Об'єднання Жінок ОЧСУ — Відділ в Гартфорді, Об'єднання Жінок ОЧСУ — Відділ в Йонкерсі, Галя і Роман Поритки, Володимира і Василь Харуки;
по 20.00 дол. — Віра Кейс, Юлія і Володимир Копчинські, Стефанія і Василь Науми, Об'єднання Жінок ОЧСУ — Відділ в Ірвінґтоні, Галина Панченко, Дарія Степаняк, Лідія і Михайло Фурди, Микола Хоманчук;
по 10.00 дол. — Іван і Катерина Кейси, родина Кріси, Надія і Павло Микитини, Поля Павленко, Симон й Інґа Рабченюки, Олена Рохман, Стефанія і Михайло Рудики, Микола Сорока, С. Фесенко, Галина Ціґаш, Анна і Семен Шишки;
8.00 дол. — Люба Коваль.
Разом .... 858.00 дол.

Загальна сума пожертв на добродійні цілі .... 2,103.00 дол.

To the AMERICAN CANCER SOCIETY:

Mr and Mrs David H. Abrahams, Mr. and Mrs. Peter Matlak.

Щиро-сердечно дякуємо.

МИКОЛА ТВЕРДОВСЬКИЙ з Дітьми і Родиною

Загальні збори Осередку СУМ в Чикаго

У неділю, 15-го лютого ц. р., у власному домі в Чикаго відбулися Звичайні загальні збори Осередку СУМ ім. М. Павлушкова. Коротким вступним словом відкрив збори уступаючий голова Осередку Степан Бабик. Для ведення зборів вибрано президію в складі: Д. Багрій, голова, адв. Т. Гаврик, заступник голови, та Марійка Дрозд, секретар. Д. Багрій подякував за вибір і просив усіх присутніх хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять великого прихильника сумівської молоді, провідника ОУН та президента АБН сл. п. Ярослава Стецька. Відтак слідували усні та писемні привіти для Осередка.

По відчитанні Марійкою Косач протоколу з минулорічних зборів приступлено до звітів уступаючої Управи: про фінанси звітував Юрій Верещак, наголошуючи, що завдяки жертвенності членів СУМ, батьків сумівського юнацтва, прихильників, а зокрема наших банків „Певність" та „Самопомочі", ми вдержуємо власний дім та оселю в Барабу, Виск. Звіт Булавної Марійки Банах, а також головної виховниці Стефи Остапчук, що його у її відсутності відчитала М. Банах, представив працю з юнацтвом СУМ. Крім тижневих сходин і вишкільно-відпочинкових таборів, юнацтво брало участь у різних національних святах, апелях та прогульках.

Про господарський стан оселі звітував Степан Дрозд. Він звернув увагу, що малий гурт батьків сумівського юнацтва заактивізував себе до праці на оселі.

Доповнення про діяльність осередку склав уступаючий голова С. Бабик, наголошуючи, що при осередку діють: танцювальний ансамбль „Україна" та школа українського народного балету під керівництвом хореографа Є. Літвінова. Йому асистують Іван Шалева та Оксана Павлівець. Опікуном є Ярослав Куляс; три спортові дружини копаного м'яча „Крила" та відбиванкова дружина.

Як у кожному, так і у звітному році осередок влаштував: концерт ансамблю „Україна", спільне свячене, відкриття сезону на оселі СУМ концерт школи українського народного балету, день сумівської молоді, закриття сезону на оселі, Святомиколаївський вечір, сумівський базар, новорічний баль-Маланку та сумівську „ялинку". Крім організування власних імпрез, членство постійно бере участь в інших імпрезах.

На окрему увагу заслуговує концерт ансамблю „Україна", що чистий дохід з нього в сумі 14.325 дол. призначено на школу св. о. Миколая та перемогу нашої дружини копаного м'яча „Крила" на минулорічному Здвизі СУМ в Елленвіллі, здобуваючи першу нагороду.

Звіт Контрольної комісії осередку подав її голова Іван Ривак.

Після запитів і дискусії над звітами членів уступаючої Управи, на внесок Контрольної комісії схвалено діяльність Управи та уділено абсолюторію.

На пропозицію голови Номінаційної комісії Мирона Куляса збори вибрали нову Управу осередку на чолі із С. Бабиком.

В часі нарад С. Дрозд суґерував Управі в поточному році посилити працю над сумівським юнацтвом, а Я. Куляс піддав думку, щоб доповнити ту працю матеріялами, що належать до ювілейного святкування Тисячоліття Християнства в Україні. Після внесків і побажань переобраний голова С. Бабик подякував за довір'я і вибір, закликав членів новообраної Управи, щоб кожний референт виконував наложені на нього обов'язки, бо при тісній співпраці будуть корисні висліди для осередку. Рівнож закликав усіх членів осередку до співпраці з Управою.

Молитвою „Боже Великий" закінчено збори.

Г. Д.

„Українці..."

(Закінчення зі ст. 2)

(Закінчення зі ст. 2)

вільних країнах, знають про це все, бо перенесли ці наруги на власній шкурі. Натомість тут, мають руки розв'язані і тому слід сподіватись, що так Центральне Об'єднання Буковинських Українців (ЦОБУ) із ЗСА, як і Українська Буковинська Громада (УБГ) з Торонто пороблять належні заходи, щоб зневтралізувати ці денаціоналізаційні дії румунської влади.

Терентій — месник чи розбійник?

Для нас Павлюк, Гуня, Остряниця, Кармелюк, Олекса Довбуш та Лукіян Кобилиця й інші — це борці за права свого народу на Україні. Проте, в половині 1920 років протягом декількох літ на теренах поселення гирла Дунаю діяв завзятий Терентій. Населення твердило, що він відбирав у багатих а давав бідним, і тому він так довго приховувався від влади.

Натомість власті та преса окреслювали його як звичайного опришка-розбійника, який примінюючи козацькі хитрощі, зчаста поринав у воду, віддихаючи крізь тростину. Жандарми зловили його, але він втік, а спіймавши вдруге, скутого завели в поле та розстріляли під закидом втечі.

Протягом останніх десятьох літ ці землі відвідали Анна-Галя Горбач із Західньої Німеччини, Михайло Марунчак із Канади та Іван Лучечко із ЗСА. А тому що вони навіть не чули про Терентія, то не вивідували у місцевого населення і не перевірювали ніяких архівів у Тульчі.

Прохання тут до всіх наступних відвідувачів козацьких слобід довідатись у старших людей про Терентія, як і заглянути в архіви та сказати читачам хто був Терентій, опришок — чи борець за права малосвідомих козацьких поселенців?